

**ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика
Білоцерківського національного аграрного університету»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
спеціальності Н1 Агрономія

Протокол № 2 від 10.09.2025р.

Голова ЦК Релун

Вікторія МУЗИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Сільськогосподарська меліорація»	
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
ОПП (рік)	Агрономія (2025)
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Денна
Семестр	3
Обсяг навчальної дисципліни	90 годин (3 кредити ECTS)
Форма контролю	Диференційований залік
Мова викладання	Українська
Розробник	Іванченко Сергій, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії
Предмет вивчення	Предметом навчальної дисципліни «Сільськогосподарська меліорація» є вивчення сучасних технологій створення необхідних умов життєдіяльності сільськогосподарських культур за несприятливих природно-кліматичних умов.
Мета вивчення	Метою вивчення дисципліни є набуття студентами теоретичних знань та практичних умінь і навичок щодо використання основних гідромеліоративних і агролісомеліоративних робіт у сільськогосподарському виробництві.
Компетентності, заплановані знання та вміння	ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	<p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>СК1. Здатність використовувати базові знання з фахових дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>СК5. Здатність розуміти основні біологічні і агротехнологічні правила і теорії, пов'язані з вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.</p> <p>СК6. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати в процесах виробництва, переробки і зберігання інноваційно новітні прийоми, заходи, засоби для отримання високоякісної, екологічно безпечної, ринково привабливої сільськогосподарської продукції.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>СК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>
<p>Заплановані результати навчання</p>	<p>РН1. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій у сфері агрономії.</p> <p>РН4. Опановувати нові методи і технології, впроваджувати інноваційні принципи і методи для підвищення фективності виробничої діяльності в агрономії.</p> <p>РН6. Виявляти та вирішувати виробничі проблеми з урахуванням зональних умов, а також технологічних, правових, економічних, екологічних та етичних аспектів.</p> <p>РН11. Комплектувати і експлуатувати машинно-тракторні агрегати.</p> <p>РН17. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети</p> <p>РН21. Вміти застосовувати результати досліджень погодно-кліматичних умов, використовувати гідрометеорологічні показники при вирощуванні сільськогосподарських культур.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>РОЗДІЛ 1. ВСТУП. МЕЛІОРАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ДОКОРІННОГО ПОЛІПШЕННЯ ПРИРОДНИХ УМОВ</p> <p>Тема лекційного заняття 1.1. Загальні відомості про меліорацію.</p> <p>РОЗДІЛ 2. ЗРОШУВАЛЬНІ МЕЛІОРАЦІЇ</p> <p>Тема лекційного заняття 2.1. Основні відомості про зрошення і зрошувальні системи.</p> <p>Практичне заняття 1. Зрошувальна система та її елементи</p>

	<p>Тема лекційного заняття 2.2. Режим зрошення сільськогосподарських культур Практичне заняття 2. Ознайомлення з видами і конструкцією дощувальних машин, установок, агрегатів та пристроїв для зрошення.</p> <p>Тема лекційного заняття 2.3. Краплинне зрошення.1. Практичне заняття 3. Системи краплинного зрошення.</p> <p>Тема лекційного заняття 2.4. Зрошувальні мережі. Тема лекційного заняття 2.5. Джерела води для зрошення. Тема лекційного заняття 2.6. Заходи щодо попередження і боротьби із засоленням і заболоченням зрошувальних систем.</p> <p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 3. ОСУШУВАЛЬНІ МЕЛІОРАЦІЇ</p> <p>Тема лекційного заняття 3.1 Основні відомості про осушення і осушувальні меліорації. Тема лекційного заняття 3.2 Режим осушення земель Практичне заняття 4. Ознайомлення з складовими елементами осушувальних систем</p> <p style="text-align: center;">РОЗДІЛ 4. КУЛЬТУРТЕХНІЧНІ, ПРОТИЕРОЗІЙНІ МЕЛІОРАЦІЇ ТА ОСНОВИ ЛАНДШАФТОЗНАВСТВА</p> <p>Тема лекційного заняття 4.1. Культуртехнічні заходи, первинне окультурювання земель. Практичне заняття 5. Ознайомлення із заходами культуротехнічних меліорацій</p>
Міждисциплінарн і зв'язки	“Технологія виробництва продукції рослинництва”, “Механізація і автоматизація сільськогосподарського виробництва”, “Основи екології”, “Агрохімія”, “Основи агрометеорології”.
Система оцінювання	Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані письмові роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій тощо. Також засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести. Поточний контроль успішності здобувачів фахової передвищої освіти здійснюється за дванадцяти бальною шкалою.
Інформаційне забезпечення	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пічура В. І. <i>Меліорація земель: навчальний посібник.</i> – Херсон: Олді-Плюс, 2020. – 312 с. 2. Кондратенко П. С., Козленко С. В. <i>Гідромеліорація та охорона земель.</i> – К.: НУБіП України, 2019. – 278 с. 3. Мельничук М. П. <i>Основи меліорації та рекультивації земель.</i> – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 256 с. 4. Ільїн В. В. <i>Гідротехнічні меліорації.</i> – К.: Ліра-К, 2017.

5. Бугай В. Д. *Сільськогосподарські меліорації: теорія і практика*. – Харків: ХНАУ, 2021. – 290 с.

Додаткова література

1. Данильчук І. Д. *Раціональне використання та охорона меліорованих земель*. – К.: НУБіП України, 2022. – 198 с.

2. Писаренко В. Н., Садовенко О. І. *Меліорація і родючість ґрунтів*. – Полтава: РВВ ПДАА, 2020. – 250 с.

3. Ковальов В. О. *Інженерна меліорація земель*. – К.: Аграрна освіта, 2019. – 220 с.

4. Федоренко В. П. *Зрошення і дренаж у сільському господарстві*. – Львів: Сполом, 2018. – 200 с.

5. Наукові праці НУБіП України, серія «Гідромеліорація, водне господарство, екологія».

Електронні ресурси

1. Міністерство аграрної політики та продовольства України – <https://minagro.gov.ua>

2. FAO Land & Water Division – <https://www.fao.org/land-water>

3. SmartAgriHub Europe – <https://smartagrihub.eu>

4. Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП) – навчально-методичні матеріали кафедри гідромеліорації та водного господарства.

5. Електронна бібліотека Аграрного університету – <https://library.nubip.edu.ua>

6. http://uk.wikipedia.org/wiki/Сільськогосподарська_меліорація

7. http://library.kiwix.org/wikipedia_uk_all/A/Сільськогосподарська_меліорація.html

8. www.fregat.mk.ua

9. www.irrigation.com.ua

10. https://vukladach.pp.ua/MyWeb/manual/agronomija/silskog_ospodarski_melioracii/Zmist/Zmist.htm